

Summering undersökning av hållbarhetsredovisning 2008

Om undersökningen

För andra året har PricewaterhouseCoopers (PwC) undersökt hur de största börsnoterade bolagen (på Large Cap och Mid Cap listorna)¹ och bolag med statligt ägande lämnar hållbarhetsrelaterade upplysningar i årsredovisningen eller i separata hållbarhetsredovisningar avseende år 2008.

- Totalt har 175 bolag undersökts, varav 57 bolag på Large Cap, 75 bolag på Mid Cap, samt 43 bolag med statligt ägande.
 - Av 52 bolag med statligt ägande är tre även noterade på börsen (Nordea, SAS och Telia Sonera) och räknas således som börsnoterade. Ytterligare sex statligt ägda bolag har mycket begränsad verksamhet eller är under avveckling och ingår därför inte i studien.
- Med hållbarhetsrelaterade upplysningar avses information om bolagens ekonomiska, miljömässiga och sociala ansvar som publiceras i årsredovisningen eller i en separat hållbarhetsredovisning (i vissa fall infogad i årsredovisningen)

Våra slutsatser

Tydlig ökning av andel bolag som hållbarhetsredovisar

- Hela 90 % (83 % för 2007) av de undersökta företagen har någon form av hållbarhetsinformation i årsredovisningen eller i separata hållbarhetsredovisningar.
 - Bland statligt ägda bolag har andelen ökat från 80 % till 98 %, framförallt till följd av regeringens nya riktlinjer för extern rapportering som innefattar krav på hållbarhetsredovisning
 - 34 % av de undersökta bolagen publicerar hållbarhetsredovisningar, som separata publikationer eller som flersidiga avsnitt i årsredovisningen – jämfört med en andel på 18 % 2007 – i huvudsak till följd av de statliga bolagens ökade rapportering.

Även mängden hållbarhetsinformation ökar

- Omfattningen av bolagens hållbarhetsinformation ökar markant från i genomsnitt knappt 11 sidor 2007 till drygt 15 sidor 2008.
 - Uttryckt som andel av den totala rapporteringen i års- och hållbarhetsredovisningar ökar mängden hållbarhetsinformation från 13 % till 14 % för Large Cap, från 4 % till 5 % för Mid Cap och från 17 % till 28 % för de statliga bolagen.
 - Vissa börsbolag har en hållbarhetsredovisning som är nästan lika omfattande (sett till antal sidor) som den finansiella årsredovisning, exempelvis H&M, Holmen och SCA, vilket indikerar hållbarhetsfrågornas relativa betydelse för dessa företag. Bland de statliga bolagen är detta förhållande ännu vanligare, bland annat då de ofta har ganska kortfattade årsredovisningar.

¹ Large Cap omfattar bolag med ett börsvärde över 1 miljard euro. På Mid Cap listas bolag med ett börsvärde mellan 150 miljoner och 1 miljard euro.

Nollredovisarna färre, men ett antal bolag undviker fortsatt att lämna hållbarhetsinformation

- Endast 10 % (17 % för 2007) av de undersökta bolagen avstår från att redovisa hållbarhetsinformation i eller i anslutning till årsredovisningen.
 - Det är framförallt börsbolagen på Mid Cap som struntar i hållbarhetsredovisning, där andelen ”nollredovisare” är 19 % (23 % för 2007), vilket indikerar att förståelsen för hur hållbarhetsfrågorna påverkar verksamhetens risker och möjligheter är lägre bland dessa bolag.
 - Förutom bolag verksamma i finanssektorn är flera av ”nollredovisarna” handels- eller tjänsteföretag, exempelvis Hemtex och Mekonomen, som sannolikt också möter olika typer av hållbarhetsrisker – bland annat i de länder som de importerar från – men detta berörs inte i årsredovisningarna.
 - På Mid Cap återfinns också flertalet bolag som till synes endast pliktskyldigast och i förbigående nämner hållbarhetsfrågor i årsredovisningen. Dessa bolag är förvisso inte ”nollredovisare”, men det är tydligt att hållbarhetsfrågorna inte uppfattas som viktiga för dem. Tolv av 75 bolag (16 %) på Mid Cap ägnar mindre än 0,5 % av utrymmet i årsredovisningen åt hållbarhetsfrågor. Dessa bolag är verksamma inom finans-, IT-, handels- eller spelbranschen.

GRI nu klart etablerad som standard för hållbarhetsredovisning

- De internationella riktlinjerna för hållbarhetsredovisning utgivna av Global Reporting Initiative (GRI) tillämpas av 34 % av de undersökta bolagen, en ökning från 13 % 2007.
 - Bland de bolag som tar fram särskilda hållbarhetsredovisningar tillämpas GRI:s riktlinjer av i stort sett samtliga bolag.
 - Ökningen är mest markant bland de statliga bolagen (från 20 % till 81 %), men ett tydligt intresse för dessa riktlinjer uppvisas även på Large Cap där andelen ökat från 23 % till 35 %. På Mid Cap har SAS nu fått sällskap av ytterligare tre bolag som tillämpar GRI.
 - GRI kan tillämpas på tre olika nivåer – A, B, C, där C är instegsnivån – och merparten (66 %) av de bolag som anger en tillämpningsnivå (58 bolag) följer GRI:s riktlinjer på nivå C. Detta är särskilt tydligt bland de statliga bolagen (86 %) där hållbarhetsredovisning enligt GRI är ett nytt fenomen för många. Bland börsbolagen på Large Cap som anger en tillämpningsnivå (19 bolag) har majoriteten däremot nått nivå B (53 %) och en betydande andel (21 %) även nivå A.
 - Endast sju bolag (12 % av dem som anger en tillämpningsnivå) tillämpar GRI:s riktlinjer på högsta nivån (A), alla med en lång erfarenhet av hållbarhetsredovisning: Atlas Copco, Green Cargo, Holmen, SAS, SCA, SKF, Vattenfall.

Praxis att revisorn granskar hållbarhetsredovisningen

- Bland de bolag som publicerar särskilda hållbarhetsredovisningar (59 bolag 2008) har andelen som låter revisorer granska och bestyrka redovisningen ökat från 37 % till 69 %.
 - Ökningen är naturligtvis mest markant bland de statliga bolagen (från 40 % till 83 %) – då oberoende bestyrkande utgör ett krav enligt regeringens riktlinjer – men även börsbolagen uppvisar en ökning, t ex från 42 % till 53 % för Large Cap.

- Av de 41 bestyrkta hållbarhetsredovisningarna för 2008, har PwC fortsatt en marknadsledande position med 10 påskrivna bestyrkanderapporter (24 %), följt av KPMG och Ernst & Young med 9 rapporter vardera (22 %), samt Deloitte med 5 rapporter (12 %).
- Det är de stora revisionsbyråerna som oftast får förtroendet att bestyrka bolagens hållbarhetsredovisningar – endast 15 % av bestyrkandeuppgifterna har utförts av andra konsulter.
- I nästan samtliga fall (85 %) är det dessutom den av bolagsstämman valde revisorn – som har god kännedom om bolaget och är utbildad i revisionsmetodik – som även utför granskningen av hållbarhetsredovisningen.

Flera statliga bolag väljer att avvika från regeringens riktlinjer

- Regeringens riktlinjer bygger på principen ”följa eller förklara” och flera statliga bolag har valt att avvika från två av grundkraven i riktlinjerna – tillämpning av GRI:s riktlinjer och oberoende granskning av hållbarhetsredovisningen.
 - Åtta av 43 undersökta bolag (19 %) publicerar inte en hållbarhetsredovisning som tillämpar GRI:s riktlinjer. Vanliga förklaringar är bolagets begränsade verksamhet, ”speciella karaktär” eller att man inte haft tid att sätta sig in i dessa riktlinjer. Möjligen ökar därför andelen som tillämpar GRI något nästa år.
 - 13 av de 42 statliga bolag (31 %) som har någon form av hållbarhetsupplysning i årsredovisningen eller en separat hållbarhetsredovisning har inte låtit en revisor granska informationen. Här saknas i de flesta fall motiveringar till denna avvikelser, men troligtvis handlar det om en prioriteringsfråga i likhet med valet att inte tillämpa GRI. Även en redovisning som inte baseras på GRI kan dock granskas av en revisor.

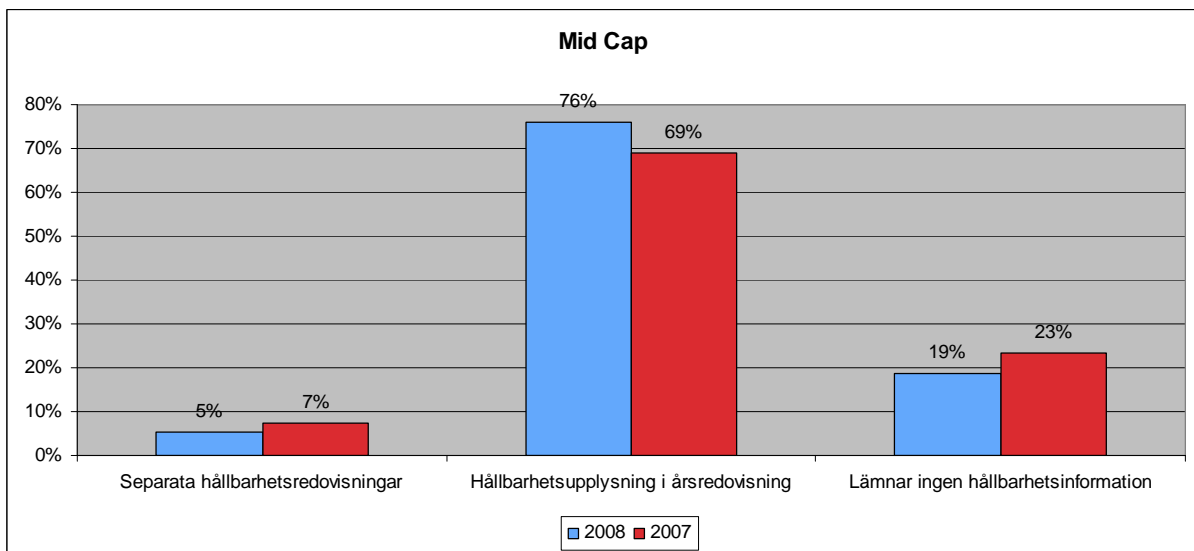
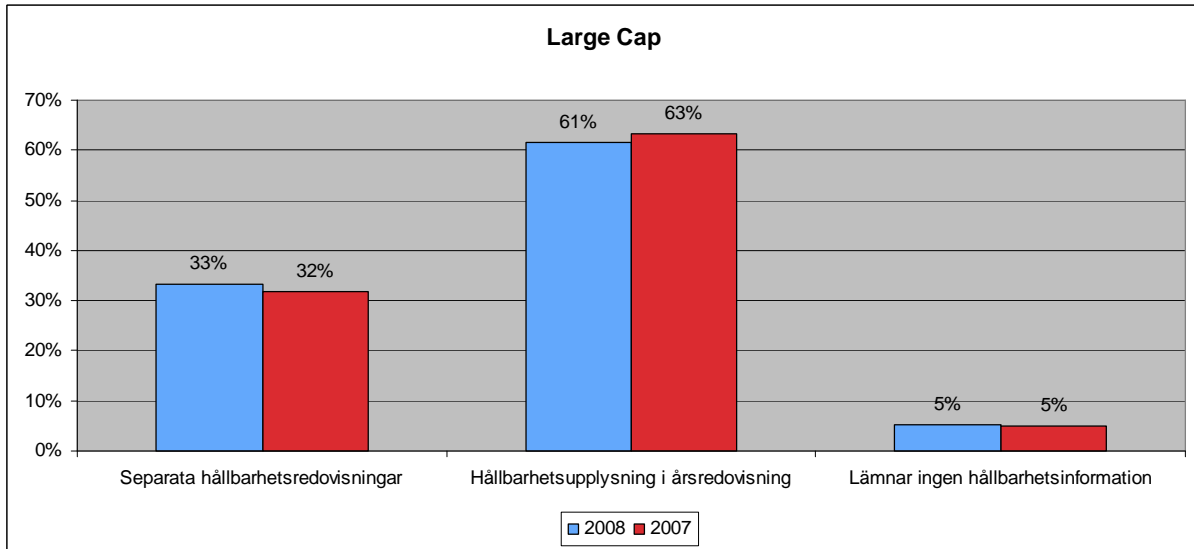
Antalet GRI-redovisningar globalt ökar markant, men svenska bolag är dåliga på att marknadsföra sina hållbarhetsredovisningar

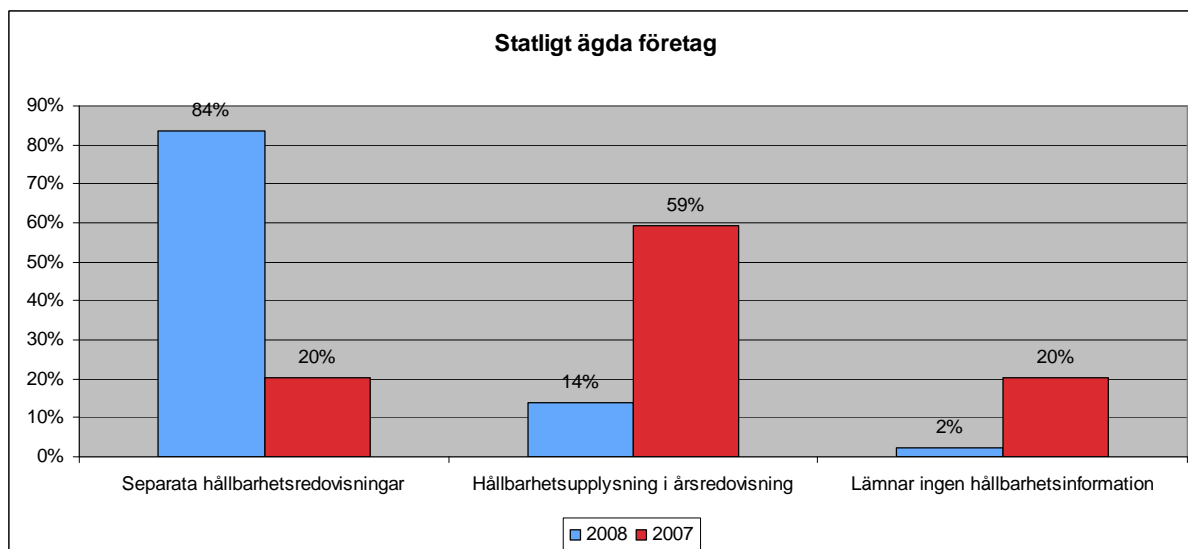
- Global Reporting Initiative angav i juli 2009 att antalet hållbarhetsredovisningar (avseende 2008) som tillämpar GRI:s riktlinjer (version G3) nu överstiger 1000 på global basis. Detta är en ökning med 46 % från föregående år.
 - Flest GRI-baserade hållbarhetsredovisningar publiceras enligt undersökningen av spanska bolag (128 stycken), följt av amerikanska (100), brasilianska (64) och australiensiska samt brittiska (56 vardera) bolag.
 - Enligt GRI:s sammanställning var det endast 21 svenska bolag som tillämpade G3-riktlinjerna i hållbarhetsredovisningarna för 2008, en bra bit utanför tio-i-topp listan. Detta kan jämföras med de 59 bolag som identifierats i PwC:s undersökning.
 - Dock bygger GRI:s statistik på de redovisningar som skickats in till dem för kännedom och det har uppenbarligen inte alla bolag gjort. En slutsats av detta är att många bolag som lägger betydande resurser på att ta fram hållbarhetsredovisningar inte alltid är så bra på att synliggöra och sprida dem.

Kontaktperson: Fredrik Ljungdahl, 0709-29 29 03, fredrik.ljungdahl@se.pwc.com

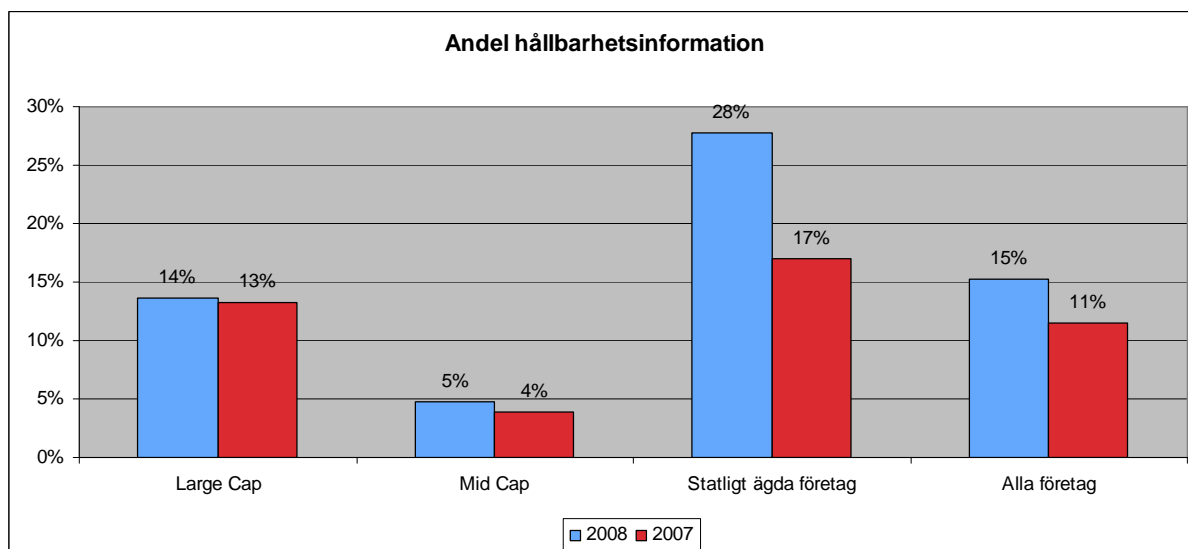
Bilaga – urval diagram som visar undersökningens resultat

Hållbarhetsredovisning i olika format (för respektive typ av bolag)

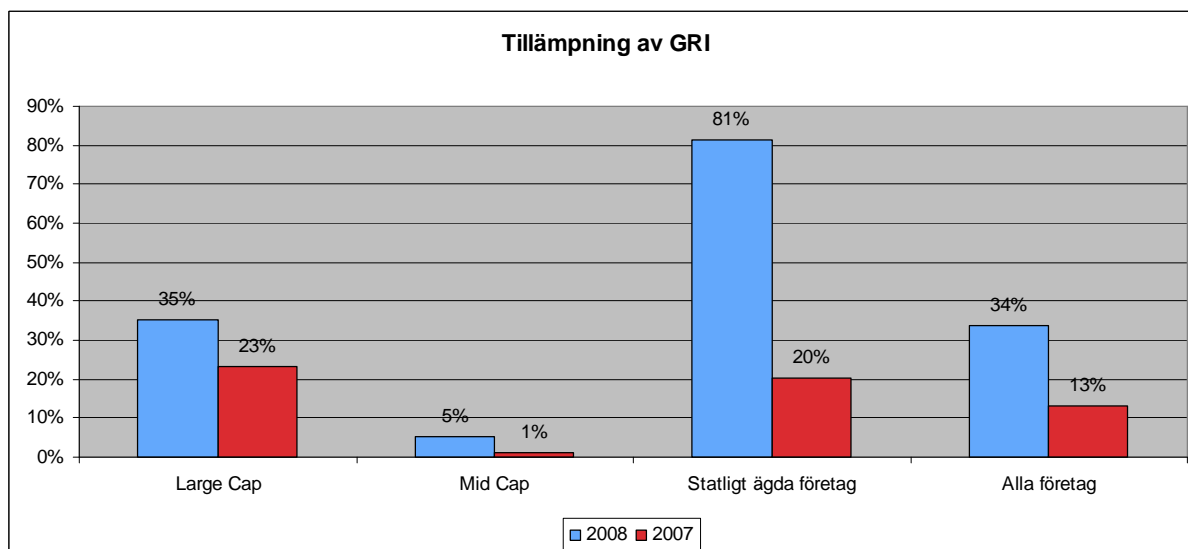

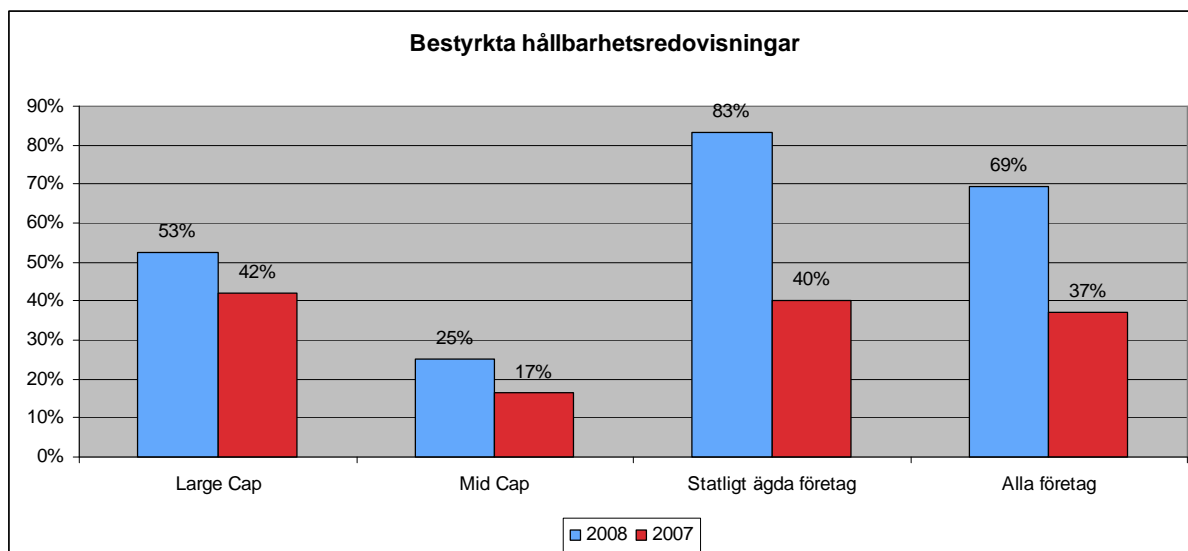
Hållbarhetsinformationens andel av den totala rapporteringen

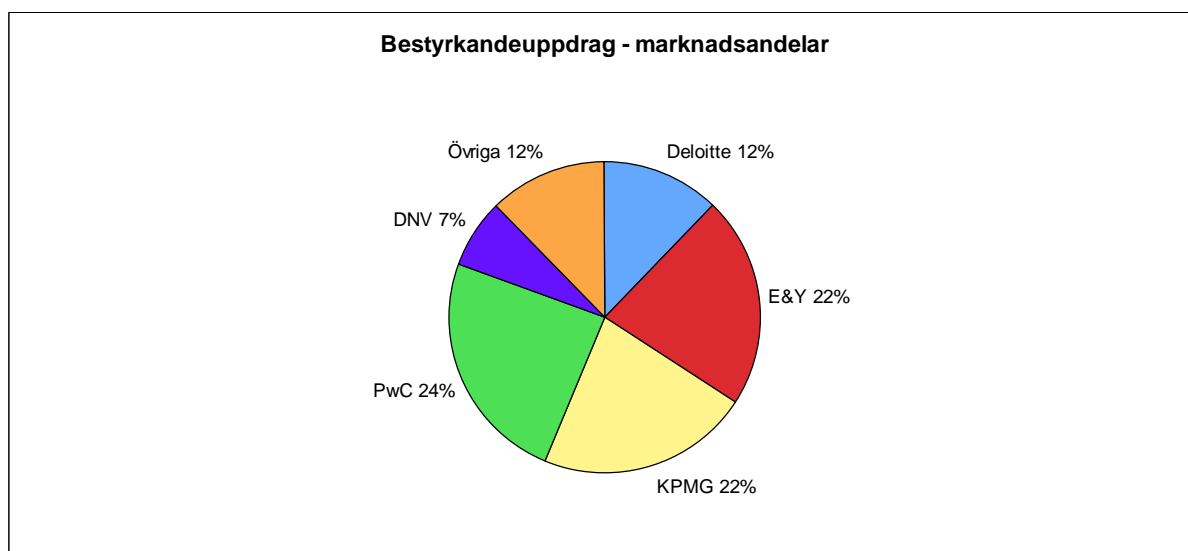
GRI:s riktlinjer utgör redovisningsstandard

Andelen bestyrkta hållbarhetsredovisningar ökar

PwC bestyrker flest hållbarhetsredovisningar

Kontaktperson: Fredrik Ljungdahl, 0709-29 29 03, fredrik.ljungdahl@se.pwc.com